

Aj keď múzeá a galérie neštrajkujú, nerezignovali sme a záleží nám na nich!

Všetkým nám je jasné, že dnes sú najdiskutovanejšími prioritami otázky zdravotníctva, vzdelania a sociálnych istôt. O podhodnotení učiteľov, lekárov, sestier asi už nikto nepochybuje a každý si to uvedomuje, veď všetci sme chodili do školy a asi všetci sme boli chorí. Málokto vie, že v podobnom stave je aj kultúra a umenie, ktoré sa mnohokrát ani len nedostanú do zásadných štatistík a prieskumov o stave spoločnosti. A práve kultúra je to, čo nás definuje ako národ a je neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacieho systému, tvorby sociálnych väzieb a duševného zdravia.

Už niekoľko rokov sa však múzeá a galérie na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni stretávajú so znižovaním prevádzkových nákladov, s personálnym poddimenzovaním, neschopnosťou adekvátne zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva, riešiť stav „starnutia“ samotných budov múzeí a galérií a nemoderných technológií. Nemôžu systematicky dopĺňať jestvujúce, respektíve vytvárať nové zbierkové fondy a tak zhodnocovať a rozširovať dokumentáciu kultúrneho a prírodného bohatstva našej krajiny.

Už vôbec nestíhajú reflektovať na nové trendy či už v oblasti vystavovania alebo prechovávanía a prezentovania kultúrneho dedičstva, nehovoriac o nedostupnom zahraničnom kontexte.

Považujeme preto za potrebné upozorniť na skutočnosť, že situácia je taká vážna, že väčšina múzeí a galérií zápasí s ťažkosťami, ktoré ohrozujú ba až znemožňujú vykonávať ich základné poslanie.

Adekvátne podporovaná kultúra môže v najbližších rokoch zohrať významnú úlohu pri rozvoji našej krajiny a posilniť jej konkurencieschopnosť. Je však bezpodmienečne nutné konečne pristúpiť k systémovým opatreniam zohľadňujúcim základné poslanie múzeí a galérií. Realizovať konkrétne kroky na dofinancovanie poddimenzovaných inštitúcií, napr. zavedením funkčného a koordinovaného systému viacdrojového financovania, legislatívnymi podmienkami pre sponzoring, daňovými úľavami a pod. Paradoxne však tento stav plný negatívnych faktov a prekážok skôr mobilizuje pracovníkov múzeí a galérií iniciovať projekty a aktivity, v ktorých využívajú svoj originálny a neopakovateľný obsah. Noc múzeí a galérií je toho príkladom, ako jedno z najrozšírenejších a najnavštevovanejších podujatí. Minulý rok len v Bratislave podujatie hostilo dvakrát viac návštevníkov ako v roku 2010 a „nocovalo“ sa vo vyše 80 múzeách a 23 galériách v 50 mestách na celom Slovensku.

Kreatívny vklad organizátorov a zapojených kultúrnych inštitúcií nielen do tohto podujatia je jasným znamením, že ich pracovné nasadenie a nadšenie napriek všetkému neslabne, a tak môže vzniknúť dojem, že múzeá a galérie v súčasnosti bez problémov zvládajú riešenie svojich úloh. Málokto však napríklad vie, že všetci odborní pracovníci pracujú až do polnoci bez nároku na mzdu, pretože nadčasy sú v kultúre už dávno zabudnutý pojem.

Sme radi, že nás svojou účasťou podporujete pretože to robíme pre svojich návštevníkov. Touto výzvou by sme však chceli vás i celú verejnosť upozorniť, že chod našich inštitúcií je vážne ohrozený a podobné podujatia nemusia byť v budúcnosti samozrejmosťou.

Zamestnanci múzeí a galérií na Slovensku